

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradisce štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem uradu v Ljubljani 553. — Štev. telefona 552. — In toži se v Ljubljani

Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za tuzemstvo

LETO V.

LJUBLJANA, dne 25. maja 1922.

ŠTEV. 62.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din. 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

O zavarovanju obrtnikov.

Deželna zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je na svojem zadnjem obnem zboru, ki se je vršil dne 7. t. m., sprejela med drugim tudi sledečo resolucijo:

Ministrstvo za socialno politiko je izdelalo in povzročilo sprejem številnih navedbenih in zakonskih osnutkov v narodni skupščini, s katerimi se je gospodarski položaj industrijskih in obrtnih delavcev v državi znatno izboljšal. Dasi ni posvečala do sedaj vlada obrtništvu zdaleka tiste pažnje, kakor jo je delavstvu in drugim stanovom, se v splošnem obrtništvu vendar ni upiralo tem pridobitvam delavcev, kljub temu, da prinašajo ti novi zakoni obrtniku velike obremenitve.

Tozadevno omenjamo le zakon o zavarovanju delavcev za slučaj bolezni, nezgode, starosti in invalidnosti. Delodajalec mora po tem zakonu vplačati vse prispevke za nezgodno zavarovanje in polovico prispevkov za zavarovanje za slučaj bolezni in ono za slučaj starosti, obnemoglosti in smrti.

Po tem zakonu nosi napram oblatim in napram uradu za zavarovanje delavcev obrtnik vso odgovornost in je za vsako najmanjšo napako izpostavljen občutni politični kazni. Toda zakonski načrt je narodna skupščina sprejela in obrtništvu preostane sedaj predvsem dolžnost in paznja, da bo izpeljan čim možno tako, da bodo interesi obrtnika čim bolj varovani.

Da obrtništvu načeloma ni ugovarjalo omenjenim zakonskim socialnim pridobitvam delavstva, je bila merodajna zanj tudi domneva in pričakovanje, potrjeno z obljubami merodajnih činiteljev, da se bo vlada zavzela za enako vnuemo in brigo za izboljšanje gospodarskega in socialnega položaja obrtnega stanu.

Z isto pravico in potrebo, kakor so delavci potrebni zaščite za slučaj nepredvidenih nepravil, kakor bolezni, nezgode invalidnosti in smrti, tako so potrebni zaščite tudi samostojni pridobitni sloji. Ob sedanjem gospodarskem položaju je obrtnik, ki postane radi bolezni, starosti ali invalidnosti nesposoben za nadaljnje delo v obratu, prepuščen naravnosti svojih usodi in pade v tem slučaju končno v breme države ali občine ter tako žalostno zaključuje svoje življenje. Vsled tega nas preseneča, da vlada ne uvidi našega položaja in ne proči naših težav, ki so ji iz številnih resolucij dobro poznane. V službenem organu ministrstva socialne politike »Socialnem Preporočaju«, (br. 3. god. II.) je namreč priobčen delovni program zavarovalnega oddelka tega ministrstva. Po tem programu bo ministrstvo izdelalo predvsem pet do šest novih zakonskih načrtov za zavarovanje nameščencev, železničarjev, državnih uslužbencev, poljedelcev itd., potem se bo pečalo z

likvidacijo zavodov, z reciprociteto zavarovanja in z izenačenjem drugih predpisov. »Najposle«, tako pravi dotična objava, »je u izgledu specialno osiguranje zanatlija«.

Torej zakon o zavarovanju obrtnikov je šele v izgledu, in sicer najzadnji Kdor pozna obširne predpriprave, ki so potrebne za izdelavo takega zakonskega načrta in trnjevo dolgotrajno pot, ki jo mora tak načrt prelezeti po mizah referentov, da pride kot vladni predlog pred narodno skupščino, mu je jasno, da po tej praksi obrtniki v doglednem času nimamo računati z udeleževanjem svojih zahtev.

Zato se zveza, kot poklicana zastopnica slovenskega obrtništva na bivšem Kranjskem, obrača na ministrstvo za socialno politiko z upravičeno in nujno zahtevo, da prične ministrstvo takoj brez odloga s predpripravami za načrt zakona o zavarovanju obrtnikov za slučaj bolezni, nezgode, invalidnosti, starosti in smrti. Ministrstvo naj v tem pogledu stopi v stik z vsemi poklicnimi zastopniki obrtništva v državi.

Da se tej zahtevi prida konkreten povdarek, zahteva Zveza, da vlada zavarovanje delavcev za slučaj invalidnosti, starosti in smrti, ki se naj po zakonu o zavarovanju delavcev prevede do leta 1925, ne uveljavi, predno ne uveljavi zakona o zavarovanju obrtnikov.

Z ugoditvijo te upravičene zahteve bo vlada le dejansko dokazala, da so ji interesi stanu obrtnikov vsaj toliko blizu, kot so ji interesi delavstva.

O naših vodnih silah.

Generalna direkcija za vode je izdala dve brošuri: prva vsebuje »začasni popis vodnih sil kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev«, druga pa »poročilo o delovanju generalne direkcije za vode, od osvobođenja do 31. maja 1921«. Predgovor, ki stoji na čelu prve knjižice se začne z besedami: »Po več nego 1 in polletnem proučevanju in raziskovanju, je generalna direkcija za vode v stanu, da nudi ekonomistom, inženierom, industrijalcem prvi začasni popis vodnih sil v kraljevini SHS.« Po teh, rekli bi sonornih besedah, položi človek nehote knjigo iz rok, da se odkašlja in za trenotek odpočije, da bo mogel s tem večjo napetostjo in pažnjo slediti mislim pisca. Čitali smo pazljivo in prišli do konca, toda v brošuri nismo našli tega, kar smo iskali. Vseposvobod se govori o naših vodnih silah, sleherni državljani zna, da hranijo naše vode ogromen zalog, ki mora končno povzdigniti državo do blagostanja; vsakdo ve, da je Jugoslavija, kar se tiče vodnih sil, ena izmed najbolj bogato obdarjenih držav. O posameznostih glede njih izkoriščanja in o perspektivah za bodočnost, kako se delijo vodne sile na posamezne pokrajine, imamo pa še precej nejasne pojme, zato smo tem bolj pozdravili prva izvestja generalne direkcije za vode, ker smo mislili, da najdemo v njih nekaj novega, nekaj, kar bo moglo izpopolniti naše skromno znanje o stanju naših vodnih sil. Toda o vsem tem malo ali nič.

Iz cele brošure je mogoče posneti samo sledeče podatke, ki bi zamogli zanimati tudi širšo javnost. Po predmetnem popisu, nahajamo v rekah cele Jugoslavije pri nizkem stanju vode 3,507.790 bruto konjskih sil. Te sile se dajo izkoristiti tekom celega leta. Pri srednjem stanju vode narase moč na 7,800.000 konjskih sil, ki se pa dajo izkoristiti samo tekom 9 mesecev v letu. Ako se pa izvrši regulacija rek, se bo moglo uporabiti to silo tekom celega leta. Regulacija rek je tedaj zelo važna, ž njo se dajo odpraviti, ali vsaj zmanjšati velike povodnji, a z druge strani bi se na tak način ohranilo dovoljnih vodnih sil tudi za čas suše. Ako pogledamo na Francijo, ki ima na razpolago pri nizkem stanju vode 4,600.000 konjskih sil in 9,600.000 konjskih sil pri srednjem stanju vode in na Italijo, ki razpolaga s 4,656.000 konjskimi silami pri nizkem in s 7,350.000 konjskimi silami pri srednjem stanju vode, tedaj vidimo, da zavzema Jugoslavija med evropskimi narodi, ki so najbolj bogato obdarjeni, kar se tiče vodnih sil, zelo važno mesto. Toda žal ne moremo konstatirati tega dejstva, tudi kar se tiče izkoriščanja vodnih sil, tukaj zavzema Jugoslavija razmeroma mnogo nižje mesto. Francija, Italija in Švica uporabljajo 25 odstotkov razpoložljive sile in množijo vedno bolj svoje naprave, Jugoslavija pa izkorišča dosedaj samo 160.000 konjskih sil.

Brošuri je priložen zemljevid, s katerega se da s pomočjo raznobarnih krogov in priložene tablice posneti, splošen pregled vodnih sil cele države. Knjižica govori v ostalem o metodi, ki je služila kot baza za predhodno približno proračunavanje vodne sile celokupne površine Jugoslavije, vsebuje nadalje shemo proračunavanja, način proračuna energije objašnjen na podlagi konkretnega primera, vse to stvari, ki bi zamogle zanimati samo v vodni stroki izobražene inženere.

Druga brošura govori o delovanju direkcije za vode, ki je obstajalo v glavnem v organizaciji centralnega urada, oddelkov, ter generalnih inšpekcij. Direkcija za vode se je ustanovila z uredbo z dne 25. februarja 1919, a se je z uredbo z dne 8. julija 1919, s katero se regulira organizacija ministrstva za kmetijstvo, ki dobi ime ministrstvo za kmetijstvo in vode, istočasno preuredila tudi organizacija direkcije za vode, ki se odtodaj naziva »Generalna direkcija za vode«. Centralno službo vodi generalni direktor, pod njim je nekaj načelnikov odelenj in vrsta inženierov, ter drugega uradništva. Znanja služba se deli na 7 generalnih inšpekcij (Beograd, Skoplje, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split, Veliki Bečkerek), s generalnimi inšpektorji na čelu, s šefi oddelkov in uradništvom različnih drugih naslovov. Zraven tega nahajamo v drugih manjših mestih hidrotehnične oddelke.

Razen podatkov o organizaciji nam poda brošura v širokih potezah splošno sliko o zunanem delovanju, kakor tudi o programu del, ki bi se morala izvršiti. Tukaj se pa omejuje brošura na to, da ugotovi vsote, ki bi bile potrebne za izvršitev del programa. Celokupni stroški bi se morali razdeliti na tri budžetna leta ter bi znašali za celo državo 156,000.000

dinarjev in to: za leto 1919—1920 16 milijonov dinarjev, za leto 1920—1921 38,500.000 Din., za 1921—1922 40 milijonov dinarjev; za sledeča leta 61,500.000 Din. Od teh vsot se je odobrilo sledeče kredite: za leto 1919—1920 1,756.116 Din., za leto 1920—1921 3,877.150 Din., to je približno ena desetina od v programu predvidene vsote. Lansko leto se je pa izdelalo nov program za periodo od 1921—1924, ki bi znašal 570 milijonov 108.374 Din. stroškov. Od tega bi odpadlo: na Srbijo in Črno gor 142,875.000 Din., na Bosno in Hercegovino 90,585.082, na Dalmacijo 192,059.843, na Hrvaško in Slavonijo 81,125.000, na Slovenijo 27,825.000 Din., na Vojvodino 35,638.449 Din. Soglasno programu bi se moralo nadaljevati dela, ki so bila ustavljena vsled vojne, a začeti bi bilo treba tudi nova dela, ki so z ozirom na sedanje gospodarske prilike države potrebne.

V brošurah, ki sta pisani v srbskem jeziku, sem ponovno naletel na izraz »Karst«; govori se o »Karst«-u v Dalmaciji in tudi Primorju. Ne dvomim sicer o visoki strokovni izobrazbi gospodov pri generalni direkciji za vode, toda zdi se mi pa vendar, da so si vode na našem »Karst«-u pogledali bolj par distanice, ker bi se sicer na licu mesta morali prepričati, da se poslužujejo tam drugega imena in da te nemške spakedranke nikdo ne pozna!

Kaj mora trgovec danes vedeti o davčnih zadevah.

Obrtniški koledar za leto 1922 je pod naslovom »Kaj mora obrtnik danes vedeti o davčnih zadevah« kratek pregled vseh najvažnejših davčnih določb. Ker je pa koledar razprodan, dobili smo od več strani prošnjo, da bi dotični pregled ponatisnili. Z dovoljenjem Zveze obrtnih zadrug si dovoljujemo ugoditi tej želji. Dotični pregled se glasi:

Razmere časa zahtevajo, da je vsak obrtnik tudi v davčnih zadevah več ali manj orijentiran.

Davčna bremena so danes silno visoka. Radi tega je v interesu obrtnika, da posveča davčnim odmeram veliko pažnjo, da jih kontrolira in da redno plačuje davke. V nasprotnem slučaju mu preti velika materialna škoda.

Da pa more vršiti obrtnik te naloge, mora znati zadevne najvažnejše davčne predpise.

Namen našega članka je, obrtnikom to delo olajšati. V sledečem se bodo navedle one določbe, na katerih bistveno sloni davčna odmera in ki urejajo način plačevanja davkov.

Najvažnejše zadevne določbe s. tele:

I. Odprava individualnih pozivov k napovedi občne pridobnine, rentnine in dohodnine. Davčne stranke se bodo odslej pozvale k napovedi le enkrat in sicer le splošno. Kdor ne vloži v danem roku napovedi, bo kontumaciran!

Dan, do katerega je vložiti napovedi za zgoraj navedene davke, se razglašajo torej le še javno na običajen način. Ako davčna stranka ne ugoditi tem pozivom in sicer v danem roku,

tedaj se ji odmeri dotične davke brez nadaljnjega poziva in brez njenega sodelovanja, torej samo na podstavi uradnih poizvedb.

Obrtniki naj torej v lastnem interesu zasledujejo razglase finančne uprave, s katerimi se stranke pozivajo k davčnim napovedim. V evidenci morajo imeti:

1. Kdaj je izšel dotični razglas;
2. za katere davke je vložiti napovedi;
3. v kakem roku.

Ako stranka ne more v danem roku ugoditi tem pozivom, n. pr. ker je bila bolana, odsotna ali pa brezposlena po privatnih poslih, naj prosi pri pristojni davčni oblasti za podaljšanje roka. Prošnje je podrobneje utemeljiti. Navede naj se tudi, do kdaj naj se rok podaljša. Davčne oblasti takim prošnjam rade ugone, ako so utemeljene.

II. Obrtniki naj vodijo o vseh vlogah, napovedih itd., popolno evidenco. Obdrže naj se dotične koncepte ali pa vsaj prepise. Ako se to ne zgodi, zgubijo stranke pregled o tem, kdaj in kake vloge napovedi itd., so vložile na davčno oblast. Tudi ne vedo stranke, kako se glase dotične izjave. Posledica je, da nastanejo nesoglasja med prvotnimi in poznejšimi davčnimi izjavami. Davčna oblastva taka nesoglasja izrabijo in stranke kontumacirajo.

III. Za davčno leto 1921, in za nadaljna leta so davčni plačilni nalogi strankam redoma več ne dostavljajo. Davčna oblastva objavljajo izvršeno odmero za posamezne vrste neposrednih davkov le z javnimi razglasi. V razglasih se opozarjajo davčni zavezanci, da lahko vpogledajo zadevni odmerni izkaz pri pristojnem davčnem uradu. Davčni odmerni izkaz; so na vpogled strankam od 1. do 15. vsacega četrtletja, torej od 1. do 15. januarja, aprila, julija in oktobra.

Če dotična davčna vrsta še ni odmerjena za vse davčne zavezance dotičnega dvčnega kraja, mora razglas obsežati tudi še imena zavezancev, ki jim davek še ni odmerjen. Ko pa se davek odmeri tudi tem, se razznani tudi njim z vnovično objavo, da je odmera izvršena.

IV. Prizivni rok znaša le še 15 dni. Ako se izjemoma dostavi stranki davčni plačilni nalog, začne teči prizivni rok šele z dnem, ki sledi dn -vu dostave plačilnega naloga.

Če se pa plačilni nalogi strankam ne dostavijo, ampak se objavi odmera davkov le potom odmerih izkazov (vidi zgoraj III.), tedaj začne teči prizivni rok s prvim dnem po končanju vpoglednega roka, tedaj s 16. januarjem, aprilom, julijem in oktobrom. Ako stranka v 15 prizivnih dneh ne vložiti pritožbe, postane davčni predpis pravno veljaven.

Prizivnega roka se redoma ne more podaljšati. Prekoračitev roka se sme edino v tem slučaju opravičiti, ako stranka dokaže, da je bila

po kaki elementarni nezgodi zadržana, pravočasno vložiti pritožbo.

V. Čeprav znaša prizivni rok le 15 dni, pa vsekako davkoplačevalci lahko podaljša prizivni rok za nekaj dni, če vložijo prošnjo za odmero podlago.

Taka prošnja povzroči, da prekinemo tok prizivnega roka. Prekine se z dnem, ko se prošnja vložijo pri davčni oblasti, pa do dne, ko davčna oblast dostavi odgovor.

Odmerno podlago rabi stranka radi tega, ker plačilni nalogi, oziroma odmerni izkazi ne vsebujejo zadostnih podatkov za prizivna izvajanja.

Šele z odmerno podlago zve na primer stranka, katere davčne višine se ji je obdačilo, kolik promet se je ugotovil, kateri dohodki in izdatki so se upoštevali, radi česa je bila kontumacirana itd.

Ako stranka nima teh podatkov, ne more sestaviti uspešnega priziva.

(Dalje prih.)

Rudarska produkcija Slovenije v I. 1921

1. Živo srebro.

Za živo srebro je obstojal samo rudnik Sv. Ana, ki pa ni bil v obratu.

2. Baker.

Rudnika za baker ni bilo nobenega.

V državni cinkarni v Celju se je v zato prirejeni napravi izdelalo s topilniškimi delavci, navedenimi pod 5), 1. 964 q (— 382 q ali 16.71%) modre galice v vrednosti 4,124.400 kron (— 98.400 K ali 2.33%), po povprečni ceni 2100 K (+ 300 K) za 1 q. Potrebni baker se je dobival iz borskega rudnika. Vrednost porabljenih surovin je znašala 2,191.150 K (— 1,907.534 K).

Od cele produkcije se je razpečalo 1952 q galice v tuzemstvu, 12 q pa je še ostalo v zalogi.

3. Železo.

Rudnikov za železo je bilo 8. V obratu ni bil nobeden.

4. Svinec.

Od 12 rudnikov za svinec je bil samo 1 (— 1) in sicer rudnik Mežica, Pliberške rudniške unije, ki je prešel v mesecu novembru 1921 v last The Central European Mines Limited, v obratu.

V tem rudniku je bilo zaposlenih 621 moških, 120 ženskih, 11 moških mladostnih in 7 ženskih mladostnih delavcev, torej 759 delavcev in 25 paznikov.

Dalje je bilo zaposlenih pri preiskovalnih delih v rudniku Boharje rudarske združbe »Ruda« 9 delavcev in en paznik v rudniku Knapovče, Rudarske združbe Knapovče za pridobivanje svinčene, srebrne in živo-

srebrne rude 15 delavcev in en paznik.

Izkopalo se je 604.116 q (+ 286.943 q ali 90.15%) 13.68%-ne svinčene rude v vrednosti 40,077.055 kron (+ 30,642.400 K ali 324.78%) po povprečni ceni 66 K 34 v (+ 36 K 59 v) za 1 q. Od te izkopnine in ostanka iz lanskega leta se je oddalo 581.063 q v lastno separacijo, kjer se je iz nje 1264 q cinkove rude v vrednosti 88.480 K izločilo, ostala izkopnina pa obogatila in napravilo iz nje 81.225 q 71.3%-nega svinčene- ga šliha in 7 q mešanega šliha, torej skupaj 81.232 q obogatene svinčene rude v vrednosti 45,181.901 K.

Od toletne produkcije in ostanka iz lanskega leta se je oddalo 83.644 q obogatene rude svinčarnam v Sloveniji; 92.776 q izkopnine, 4885 q svinčene- ga šliha, 305 q žolto-svinčene- ga šliha in 411 q mešanega šliha pa je ostalo na rudniku v zalogi.

Za izdelavo svinca sta obstojali v Sloveniji 2 rudarski oblasti podrejeni svinčarni in sicer svinčarna Žerjav ter svinčarna Litija, ki sta bili obe v obratu. V teh svinčarnah je bilo zaposlenih 144 moških in 6 ženskih, torej skupaj 150 (— 44) delavcev in 7 (— 1) paznikov.

Produkcija svinca je znašala 48.281 q (— 2709 q 5.32%) v vrednosti 49,404.852 K (+ 18,052.405 K ali 57.58%) po povprečni ceni 1023 K 28 v (+ 408.41 K) za 1 q.

Od te produkcije odpade na svinčarno v Žerjavu The Central European Mines Limited 46.661 q ali 96.65 odstotkov in na svinčarno v Litiji družbe z o. z. v Litiji 1620 q ali 3.35 odstotkov.

Razun svinca se je produciralo v svinčarni v Litiji še tudi 186 (— 810 kvintalov ali 81.32%) svinčene- ga glaja v vrednosti 465.550 K (— 1,526.050 kron ali 76.57 %) po povprečni ceni 2502 K 96 v (+ 503.36 K) za 1 q.

V svinčarni v Žerjavu je bilo na pražilniških predelanih 6765 q drobno zrnatega rudnatega zdroba, 2087 q blatnega talilca, 8634 q poletine, 686 kvintalov ostankov visokih peči, skupno torej 18.172 q. Pražilni kalo je znašal 9%. Iz pražilniških pridelkov se je izdelalo 16.293 q praženca in 2434 q svinčenih odpadkov, skupno 16.537 q z 91% svinca. Na ameri- kanski- skih pečeh se je predelalo 54.428 q svinčene- ga šliha, 20.364 q rude v kosih in 18.497 q praženca z 72.19% vsebine svinca. V visoki peči se ni obratovalo vsled pomanjkanja koksa.

V ameri- kanski- skih pečeh se je pridobilo 46.664 q svinca. Vrednost v to svrhu porabljenih topnin je znašala 7,573.946 K.

Za gorivo v Žerjavu se je porabilo 15.553 q rujavlega premoga, 261 m³ drv in 105 q surovega olja v skupni vrednosti 1,019.848 K.

V topilnici v Litiji se je izdalo na pražilnice 972 q razne neprazene rude, 1147 q praž. rude, 696 q svinčene- ga kamena, 834 q zdroba od splav-

ne peči, 40 q zdroba od visoke peči, 213 q poletine in 12 q revnih oksidov in kot primesi 510 q železnega kršca, 10 q pepela in 205 q apnenca.

V visoko peč se je oddalo 639 q praženega materijala, 2581 q svinčene- ga kamna, 575 q svinčene- ga blata, 154 q zdroba od splavne peči, 354 q zdroba od visoke peči, 65 q glajenke, 13 q bogatih pen, 315 q revnih oksidov, 6 q posnetkov peči, 782 q povratne žindre, 57 q posnetka (Sb), 153 q glena, 103 q starega svinca in 82 q svinčenih ostankov ter kot primesi 108 q železne žindre, 15 q apnenca in 410 q železnega kršca.

Iz visoke peči se je dobilo 85 q bogatega svinca, 1841 q surovega svinca, 412 q svinčene- ga kamna. Iz zadnjih dveh se je izdelalo po primesi 30 q cinka 1535 q mehkega svinca. Iz peči za oksidiranje se je pridobilo 186 q svinčene- ga glaja.

Vrednost topnin in vmesnih produktov je znašala 2,529.636 K.

Za gorivo se je porabilo v Litiji 640 q oglja, 11.066 q rujavlega premoga in 766 q koksa v skupni vrednosti 854.728 K.

Od skupne produkcije svinca in loge iz prejšnjega leta se je oddalo 29.501 q (ali 36.32%) v tuzemstvu in 43.501 q (ali 43.40%) v inozemstvo; 8365 q (ali 10.28%) svinca je ostalo v zalogi. Svinčene- ga glaja se je oddalo 416 q (ali 80.78%) v naši kraljevni in 99 q (ali 19.22%) je ostalo koncem leta v zalogi.

(Dalje prihodnjič.)

Izvoz in uvoz.

Prepoved izvoza dnevnih potrebščin iz Nemčije. Ker je nemška marka padla, je prepovedal nemški trgovski minister izvoz vseh predmetov dnevnih potrebščin, t. j. obleke, perila, usnjatih izdelkov, dežnikov, klobukov, pisalnih potrebščin, knjig itd. s to izjemo, da se smejo navedeni predmeti izvažati samo na temelju izvoznega dovoljenja nemškega komisarja za uvoz in izvoz v Berlinu. Tujcev ne pregledujejo samo na meji, ampak tudi po kolodvorih v notranjosti nemške republike. Izvzeti niso n. pr. niti površniki, ki jih imajo potniki na sebi, ako so na Nemškem kupljeni. Prestopki izvoznih predpisov se ne kaznujejo samo s konfiskacijo, temveč tudi z občutno denarno globo.

Narodno gospodarske zadeve trgovina.

Nova blagovna borza. Blagovna borza v Bratislavi se bo odprla dne 27. ali 28. t. m.

Švicarska trgovska zbornica na Dunaju. Švica je osnovala na Dunaju svojo trgovsko zbornico.

Trgovinski pregovori med nami in Švico. V švicarskem zveznem svetu je izjavil g. Sultes, ki je referiral o poteku gospodarske konference v Genovi, da je konferiral v Genovi z jugoslovanskim

Podlistek.

M. Savič:

Naša Industrija in obrt.

(11. nadaljevanje.)

Vrvarski izdelki se izdelujejo v dolgih ozkih delavnicah, ki se imenujejo čerane. Pred vojno so vrvarji zaslužili dnevno 0.80 do 1.20, salerji pred 1906 letom 5—6 dinarjev, od leta 1906 pa 2.50 do 5 dinarjev.

Kaj je treba napraviti? Treba je s praktičnim šolanjem kmete naučiti modernega načina dela. Ravno tako je treba podpirati ustanavljanje predilnic za konopljo in mehaničnih zadržnih delavnic.

V tem zmislu je treba: 1. šolati naraščaj v Sorau (Nemčiji) v česanju, predenju konoplje in izdelovanju vrvarskih izdelkov; 2. podpirati s krediti ustanavljanje produktivnih ali prodajalnih vrvarskih zdru- g; 3. podpirati tudi snovanje privatne vrvarsko-mehanične industrije v svrhu izvoza iz naše države.

Konoplja se seje na vranjskem, bujanovaškem polju, dalje po poljih ob gornji Moravici do Diljana in na

Leskovaškem polju do Niša. Na teh poljih so vsa ugodna zemljišča in sicer nanošena zemlja in peščene naplave posejane z konopljo. Konoplja se seje leto za letom na istem zemljišču. Kadar zemljišče oslabi se gnoji z sežganim gnojem. Zemljišče za konopljo je treba zmerno gnojiti in sicer le vsako peto leto po 240—250 voz gnoja na hektar. Boljše bi bilo, ako bi obstojal plodored, ker bi bil tudi žetveni donos boljši. Seje se navadno 48—68—80 kg semena na hektar in sicer v času od 1. do 15. marca, in sicer se na jesen in pozimi zemlja zrahlja, in na pomlad preorje in poseje. Seme domačega izvora se ne izmenjuje. Ako seme tekem 6 do 7 dni po sejanju ne vzklije, potem se ponovno preorje in poseje. Konoplji škoduje toča in močna suša. Konoplja poraste navadno do višine 2.5 m, a doseže celo do 4 m. Srednje dobra letina konopljene trske znaša okrog 8000 kilogramov na hektar. Najmanj se izruje belojska-moška rastlina in sicer takoj po prašenju okrog lili-vega dneva in se pusti za dozoretev ženska rastlina — crnojka, ki se ruje pozneje. Za prodajo konoplje v inozemstvu bi se morala rastlina žeti in

ne trgati, ter konoplja s korenino ni za mehanično predelavo, medtem ko ročnega dela ne ovira. Pri trganju se konoplja povezuje v snope v teži 3 do 4 kg. Snope se da sušiti, nato se potrga listje, potem pa jih vložijo v močila, ki se nahajajo v tekoči vodi. Močenje traja tri do pet ali sedem eventuelno 8 dni, kakor je pač vreme in voda gorka. Po namakanju se konoplja izpere in da sušiti. Preje se je konopljo pustilo, da se premoči ter je bila konoplja bela, se je lažje trla, vendar se je dobivalo manj vlakna in je bilo vlakno slabše. Sedaj, ko se to delo bolje plača, ne pušča se premočiti in je konoplja belša ter vrže večjo množino vlakna. Kmetje trejo okrog 60 odstotkov sami, okrog 40 odstotkov pa jim trejo cigani. Od 100 kg suhe močene konoplje dobi kmet 17 do 18 odstotkov trte konopnine. Kmet tre z navadno trlico na dan 10 kg, ako bi pa vzel baško trlico, bi lahko iztrl 50 kg dnevno, ter bi ne bilo treba, da bi mu cigani trli konopljo.

V Leskovcu, Vranjski Banji in Svilanju so obstojale tovarne za izdelavo konopnine, ki so bile urejene popolnoma po baškem sistemu. One

so nakupovale natrgano konopljo, kateri so porezale korenine in s tem odpravile glavno hibo naše konoplje. Iz naše v bazenih močene konoplje so pridobivale 21—22 odstotkov trde sive, mastnejše in močnejše konopnine, ki se da z baško vsprejeti in ki lahko v gotovih kvalitetah konkurira tudi z najboljšo italijansko konopljo.

Treba bi bilo, da se prepove ruvanje konoplje; zgraditi občin. bazene za namakanje konoplje, uvesti občinske terilnice in tudi baške terilnice na roko za trenje po vaseh. Ker je kultura konoplje zelo donosna bi bilo treba razširiti njeno gojitev po Mačvi, Stigu, Pomoravlju na ta način, da bi se nastavilo delavce za vzgojo kultiviranja in namakanja konoplje.

Kmetka konoplja se prodaja na trgu v Bujanovcu, Vranji in Leskovcu. Tovarne prodajajo direktno v inozemstvu. Kmetje imajo navado, da navlažijo konopljo pred prodajo, da bi bila težka. Isto delajo tudi cigani v Vranski Banji, ter jo pustijo dve noči ležati zunaj na rosi. S tem navlaženjem, ki se ne da takoj spoznati, pa se uboge vrvarje strašno

delegatom glede sklenitve trgovinske pogodbe, ki bi slonela na osnovi največje ugodnosti, toda, da dela o tem še niso končana.

Industrija.

Svetovna produkcija premoga v letu 1919, 1920 in 1921. Geološki urad Zedinjenih držav je objavil sledeči pregled produkcije premoga v letu 1919, 1920, 1921. Proizvedilo se je v teku teh let: v Belgiji 18.342.950 ton, 22.338.770 ton in 21.808.160 ton, v Kanadi: 12 milijonov 411.328 ton, 15.088.175 ton in 13 milijonov 300.000 ton; v Franciji 22 milijonov 341.000 ton, 25.300.000 ton in 20.000.000 ton; v Nemčiji: premoga 116 milijonov 500.000 ton, 140.757.433 ton in 145.400.690 ton; rjavega premoga 93 milijonov 800.000 ton, 111.634.000 ton in 120.000.000 ton; v Angliji 233.467.478 ton, 233.216.071 ton in 163.992.000 ton; v Zedinjenih državah 502.534.410 ton, 386.000.000 ton in 448.600.000 ton. Iz tega je razvidno, da je produkcija premoga v teku 1920 rastla, a v teku 1921 padla napram produkciji predhodnega leta. Ta padec je bil osobito občuten v Angliji vsled rudarskih stavk, medtem ko ni bil padec v Franciji, Kanadi in Belgiji tako velik. Zedinjene države so pokazale znaten napredek napram letu 1920, akoravn oniso mogle doseči iznosa iz leta 1919. Celokupna produkcija je znašala v letu 1921 1100 milijonov ton, medtem ko je v letu 1920 znašala 1305 milijonov, a v letu 1919 1170,5 milijonov.

Denarstvo.

Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 8. maja smo imeli v prometu za 4846 milijonov 400.000 dinarjev papirnatega denarja. — Cirkulacija se je pomnožila za 31 milijonov.

Dinari iz nikla. Zadnje dni se je pretresovalo v finančnem ministristvu vprašanje o izdaji dinarjev iz nikla, katere bi se zamenjalo za današnji papirni denar. Ministristvo financ je dobilo po tem povodu več ponudb iz inozemstva in to iz Avstrije in Švice. So-deč po teh ponudbah bi bili 1 in 2 dinarski komadi izdelani iz nikla, a 5 dinarski iz neke sestavine iz nikla in srebra.

Kmetijstvo.

Tečaj za vinogradnike in sadjarje. Na državni kmetijski šoli na Grmu se vrši dné 13. in 14. junija tečaj za vinogradnike in sadjarje in sicer za zeleno cepljenje trt, okuliranje sadnega drevja in zatiranje trtnih in sadnih škodljivcev. Kdor se ga želi udeležiti, zglaš naj se takoj po dopisnici pri ravnateljstvu šole na Grmu, p. Novomesto. Pričetek 13. junija ob 9. uri zjutraj.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Otvoritev telefonske centrale pri poštnem uradu Kočevje. Poštno in brozjavno ravnateljstvo v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da se je otvorila dne 8. t. m. pri poštnem uradu Kočevje telefonska centra-

oškoduje. Ako se taka vlažna konoplja stiska v bale, se pokvari in zgine pri prevozu v Anglijo ali drugam. — Konoplje se izvažajo okrog 150 vagonov letno.

Od leta 1886., ko se je pričelo izvažati konopljo v inozemstvo, si mi nismo mogli s kmetjsko konopljo pridobiti glasu nekake znamke in z upanja odjemalcev, ker so trgovci pri stiskanju konoplje v bale jemali vlažno konopljo in metali smeti, kamne, in buče vmes. Tako je enkrat dospel v London vagon naše konoplje, v katerem je bilo 900 kg kamenja. Treba bi bilo postaviti komisarja za konopeljno tržišča z odborom iz vrst trgovcev in kaznovati vsakogar, kdor konopljo navlaži, kontrolirati vsaki transport v inozemstvo, da se ne preša vlažne konoplje in se ne meša smeti in kamenja vmes. Tako, kakor se kontrolirajo češplje, bi bilo treba tudi konopljo kontrolirati, da bi dobila dober glas in zaupanje v inozemstvu.

(Dalje prih.)

Oglašajte v 'Trgovskem Listu'!

la z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo.

Vsem industrijskim podjetjem v Sloveniji je razposlala trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani vprašalne pole v izpolnitev s prošnjo, da bi jih podjetja čimprej izpolnjene vrnila. Vprašalne pole se tičejo raznih podatkov, kakor: natančno označbo tvrdke, njenih podružnic, gonilno silo posameznih tovarn in obratov, število delavstva po kategorijah, predvsem pa produkcijo, ki jo je navesti imenoma po izdelovanih predmetih z njih množino in povprečno vrednostjo, nadalje letno produkcijsko možnost pri polnem obratu itd. Ker pa je dosedaj vprašalne pole vrnilo, kakor se nam poroča, le malo podjetij, pozivljamo vse ostale, da to čimprej storijo. Ravnotako pozivljamo vsa ona industrijska podjetja, ki vprašalnih pol pomotoma morda ne bi bila prejela, da si jih od trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani naknadno sama preskrbijo. Podatke potrebuje trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani izključno le za sestavo zbirke produkcij v industrijskih podjetjih njenega zborničnega okraja. Taka zbirka je potrebna, da se ž njo seznanijo ineresente iz ostalih delov naše države, kakor tudi iz inozemstva! V interesu industrijskih podjetij samih je torej, da čimprej vrnejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani izpolnjene vprašalne pole!

Promet.

Promet v francoskih pristaniščih. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek za zunanjo trgovino objavlja poročilo našega generalnega konzulata v Marseillu o prometu v francoskih pristaniščih. Kar se tiče uvoza, se more uvrstiti francoska pristanišča v naslednji red: Rouen, stoji z 4.256.000 tonami uvoženega blaga na prvem mestu, potem sledijo: Marseille s 3.332.000 tonami, Havre s 2.266.000 tonami, Bordeaux s 1.979.000 tonami, Dunkerque s 1 milijon 593.000 tonami. — Kar se pa tiče izvoza, bi se moglo izvesti uvrstitev na sledeči način: Marseille s 1.687.000 tonami izvoženega blaga, Bordeaux s 927.000 tonami, Dunkerque s 782.000 tonami, Havre s 716.000 tonami, Rouen s 524.000 tonami, Boulogne s 234.000 tonami.

Iz naših organizacij.

Volitve v pridobinsko komisijo. V nedeljo, dne 28. t. m. se vrše volitve članov v pridobinske komisije in sicer za vse štiri rizede osebno v pritičju okrajnega glavarstva v Mariboru. Kandidatje, določeni na tozadevnih sestankih, so sledeči: za I. razred, v katerem voli cela mariborska pokrajinska oblast: Karl Worsche, trgovec v Mariboru, Rudolf Stermecki, trgovec v Celju; namestniki: Anton Tonejc, trgovec v Mariboru, Peter Majdič, veleindustrijec v Celju. — Za II. razred voli istotako cela mariborska pokrajinska oblast: Ivan Šošarič, trgovec v Mariboru, Alojz Žniderič, trgovec v Mariboru, Anton Cvenkel, trgovec, Sv. Peter v Savinjski dolini; namestniki: Aleksander Starkel, trgovec v Mariboru, Karl Loibner, trgovec v Celju, Franc Korošec, trgovec v Gornji Radgoni. — Za III. razred voli samo mesto Maribor: Karl Jančič, trgovec v Mariboru, Karl Robavs, pekovski mojster v Mariboru, Armin Ellinger, trgovec v Mariboru; namestniki: Maks Durjava, trgovec v Mariboru, Ferdo Potočnik, mizarjski mojster v Mariboru, Ivan Lorber, slikar v Mariboru. — Za IV. razred voli samo mesto Maribor: Josip Beranič, čevljarjski mojster v Mariboru, Franjo Bureš, urar v Mariboru, Ludovik Sabukošek, trgovec v Mariboru; namestniki: Jože Volčič, mizar v Mariboru, Ivan Sojč, kipar v Mariboru, Ignac Božič, krojač v Mariboru.

Gremij trgovcev za Cerknico, Logatec in Lož voli dne 28. maja v pridobinsko komisijo sledeče člane in namestnike: Člani 3. razreda: Vilar Franc, trg. z lesom in meš. blagom, Pudobštev. 26, p. Lož; Zumer Ivan, gostilničar, Cerknica. Namestniki: Ferjančič Ivan, gostilničar, Gor. Logatec št. 11, Tomšič Ivan, trgovec z dež. pridelki, Igavas št. 18, p. Stari trg. Člani 4. razreda: Primožič Franc, trgovec z lesom, Nota vas št. 29 p. Žiri; Homovc Franc, trgovina z vinom na debelo, Cerknica.

Namestniki: Anton Petkovšek, kovač, Blekova vas 25 p. Dol. Logatec, Domijelj Maks, trgovec Rakek.

Trgovski register.

Vpisi v trgovski register. Vpisale so se nastopne firme: v Celju: Anton Kolenc & drugovi, trgovina z mešanim in vsakovrstnim drugim blagom, zlasti tudi z deželnimi pridelki na debelo in na drobno. Pravico družbo zastopati ima vsak družbenik. Podpis firme: Firma se podpisuje tako, da postavljata dva družbenika poleg njenega štampiljiranega, napisanega ali natisnjene besedila svoje ime. V Litiji: Kristan, Črnigoj in drug, lesna izvozna tvrdka. Družbo zastopata skupno po dva družbenika, in sicer vedno po eden iz Litije ali Zavrstnika in eden iz Vač, ki podpisujeta družbeno firmo kolektivno tako, da pristavljata svojeručno svoja podpisa pod njeno natisnjeno, s štampiljo odtisnjeno ali napisano besedilo. V Ljubljani: Tea-Import, družba z o. z., trgovina s kolonialnim blagom na debelo in drobno, zlasti uvoz čaja. Višina osnovne glavnice: temeljna glavnica 100.000 K ali 25.000 Din., vplačana v gotovini. Poslovodji sta družbenika Miroslav Pogorelec, zasebnik v Ljubljani, Gorupova ulica št. 4, in Luka Menard, trgovec v Ljubljani, Opekarska cesta št. 43. Družbo zastopa eden ali več poslovodij, če so družbeniki, vsak samostojno in singularno. Ako se postavi več poslovodij, ki niso družbeniki, zastopajo družbo po dva in dva poslovodji kolektivno ali po en poslovodja in prokurist, le-ta vedno s pristavkom »p. p.« Ako pa je postavljen samo en poslovodja, zastopa firmo samostojno. Firma se podpisuje tako, da postavlja vsak poslovodja svoje ime pod njeno napisano, natisnjeno ali štampiljirano besedilo, prokurist pa s pristavkom »p. p.« V Logatcu: Cervar & Comp., trgovina z živino in perutnino. Družbo zastopa vsak družbenik samostojno ter jo podpisuje tako, da postavlja pod njeno napisano ali natisnjeno besedilo svoje ime in svoj priimek. V Logatcu: Maček & Gregorig, lesna trgovina s parno žago, Logatec. Pravico zastopati družbo in zanj pravnomojno podpisovati ima vsak družbenik samostojno. Firmo podpisujeta družbenika tako, da pristavlja eden izmed njiju njenemu po kmerkoli napisanemu, natisnjenemu ali s pečatom pritisnjenemu besedilu svoj podpis. V Mariboru: Macun & Fabiani, trgovina specerijskega in kolonialnega blaga na debelo. Pravico zastopati družbo imata oba družbenika samostojno vsak zase. V Mariboru: M. Schmidt & Co., družba z o. z. Pravico zastopanja imata kolektivno po dva poslovodji. V Mariboru: Tovarna perila Verdnik in drugovi, družba z o. z. Firmo podpisujeta oba poslovodji samostojno tako, da pristavlja eden izmed njiju pod njeno natisnjeno, napisano ali odtisnjeno besedilo svojeručno svoje ime. V Poljčanah: Podlož-Hrastovec, premogovna družba z omejeno zavezo v Poljčanah. Firmo podpisuje po en poslovodja tako, da postavlja pod njeno natisnjeno, napisano ali odtisnjeno besedilo svojeručno svoje ime. Razglaš, osobito vabila na občni zbor, se izvršujejo s priporočenimi pismi, ki se pošiljajo vsem družbenikom. V Strnišču pri Ptuj: Čuček & Birgmayr, tovarna slamnatih tulcev in štukaturovine. Podpis firme: Pod napisano, natisnjeno ali odtisnjeno besedilo firme postavljata oba družbenika kolektivno svojeručno svoja podpisa.

Razno.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Menični blanketi nove emisije se izdajo v najkrajšem času v promet in se bodo najkasneje konec meseca maja 1922 dobivali pri pooblaščenih prodajalcih (trafikanth). — Finančna deželna blagajna v Ljubljani in davčni uradi izven Ljubljane so zavezani prodajati neposredno strankam le menične blankete v vrednosti po 13 Din. 2 para in nad to vrednostjo. Po 30. juniju 1922 je kolkovanje (dokolkovanje) meničnih blanketov dopustno samo v zmislu člena 13 taksnega in pristojbinskega pravilnika (Uradni list št. 104/1921) in se smejo uporabljati izključno in sicer tudi ob tem dokolkovanju samo monopolizirani me-

nični blanketi nove emisije. Živinski potni listi (stočni pasoši) stare emisije razun onih po 50 para, ki ostanejo še dalje v veljavi, se smejo ob predpisnem dokolkovanju uporabljati samo do 30. junija 1922 in se zamorejo zamenjati proti onim nove emisije oziroma onim stare emisije po 50 para (proti doplačilu) do 31. julija 1922 potom okrajnih glavarstev, ki prejmejo posebno navodila. — Že rabljeni živinski potni listi ki so opremljeni z uradnimi potrdili i. sl. in živinski potni listi stare emisije po 50 para, ki ostanejo še dalje v veljavi, se ne zamenjajo.

Radi slabih prometnih razmer — **jedo Italijani naše ribe.** Kakor piše splitski list, so tamkajšnji ribiči pred nekoliko dnevi polovili za 16 kvintalov tunine, kojo so prodali Italijanom na motornih ladjah, pripravljenih samo za daljši prevoz rib, in ki križarijo po naših vodah. Tunino so prodali po 48 K kilogram. Da bi bile boljše razmere, bi imeli v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani vedno dovolj rib na razpolago.

Železniška konferenca v Milanu. Ministrstvo saobračaja je določilo delegate, koji bodo zastopali našo državo na železniški konferenci v Milanu. Tej konferenci bodo prisostvovali razen naše države, še Italija, Čehoslovaška in Avstrija. Konferenca bo pretresavala vprašanje jadranskih tarifov.

Padec cen blaga v Ameriki. Kakor pišejo iz Washingtona je pred nedavnim časom sestavila National City Bank of New York statističen pregled, kateri jasno dokazuje nazadovanje svetovnih cen. Po podatkih američanskega uvoznega urada je importna cena surovega gumija zelo padla. Povprečna cena za uvožen gumi je bila začetkom leta 14.3 Cent pri funtu napram 30.3 Cent v isti dobi prejšnjega leta in povprečni cen 79.5 Centov v letu 1913. Živalske kože, ki se v Zedinjenih državah največ uvažajo, so imele vrednost uvoza od 12 Centov pri funtu napram 19.7 pred enim letom in povprečno 17.3 centov v letu 1913. Slično so se razvile cene tudi pri volni, bakru, svili, konoplju, tobaku, cinu, železu, lesu in posameznim kemičnim predmetom.

Tržna poročila.

Novi Sad, (Produktna borza.) Pšenična baška odnosno sremska (78 kg z 2 odst.), zaključena po 380; ječmen baški (63—64 kg), ponujan po 300; oves baški odnosno sremski, zaključen po 282.50; koruza ab Novi Sad, zaključena po 250, moka št. 0, ponujana po 532.50 Din.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 22.50—23, Bukarešta 45—48, Milan 361—362, ček 358—361, London 308.50—313, Newyork 69—69.75, Pariz 630—637, Praga 132.50 do 133.15, Curih 1320—1350, Dunaj 0.705—0.7175, Budimpešta 8.10—8.25, valute: dolar 68.50—69, avstrijske krole 0.74, franki 630, napolendori 250 do 260, lire 360.

Jadranska banka 450—520.

Ljublj. kreditna banka 230—232.50.

Ljublj. strojne tovarne 205.

Trbov. premogokopna družba 260—265.

Beograd, devize: Berlin 22.75, Pariz 615, Pešta 8.15—8.30, Bukarešta 49, Rim 362.50, London 307, Praga 133, Švica 1325, Dunaj 0.73.

Curih, devize: Berlin 1.69, Newyork 5.24, London 23.35, Pariz 47.20, Milan 26.75, Praga 9.92, Budimpešta 0.60, Zagreb 1.85, Sofija 3.83, Varšava 0.13, Dunaj 0.05½, žigosane 0.05½.

Poslano. Sl. uredništvo »Trgovskega lista«, Ljubljana. — Z ozirom na članek v Vašem cenj. listu od 11. t. m., št. 56 pod rubriko »Poslovanje Narodne banke« čast nam je sporočiti, da je kritika namenjena Narodni banki, pogrešna in se tiče Odbora za promet z devizami in valutami, ki je ustanovljen od finančnega ministrstva (glej Uradni list št. 120 od 1. okt. t. l.) Ta odbor je samostojna oblast ministrstva financ in nima Narodna banka nikake ingerence na njegovo poslovanje; tudi osebe nastavlja odbor. — Narodna banka nima torej s tem odborom nič skupnega, razen, da je nastanjen v bančni zgradbi. — Narodna banka kraljevstva SHS, podružnica Ljubljana.

Sava Sekulić
agenturno - komis. zavod v Sarajevu
sprejema zastopstva kakor tudi vsako-
vrstno blago v komisijo.

„Promet“ Vse tehnične potreb-
ščine iz gumijs, asbe-
sta, pamula, in kovine.
Potrebščine za strojni
obrat, tehnične kemikalije, stroje i. t. d.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa povravlja
in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po
solidnih cenah nudi **Jugo-Avto**, d. z o. z.
v Ljubljani.

The „Oliver“

najboljši in najcenejši

pisalni stroj.

Zastopstvo in zaloga: **Ivan
Gajsek**, papirna trgovina v
Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tučen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

**Išče se kompanjon za mešano
trgovino**

v prometnem trgu na deželi, kjer je hiša pripravljena
nalašč za trgovino; ali se pa odda cela hiša v najem.
Kje in pogoje pove Franc Leskovšek v Kozjem.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7
preje Hammerschmidt (Mühlsen)
nasproti Križanske cerkve.

Proda se

75 delnic

Sloven. trgovske deln. družbe
v Ljubljani. Nominale K 400.—

Ponudbe z navedbo kupne cene na
Poštni predal 75, Ljubljana.

KORANIT

zajamčeno pravo asbestni
škrilj za kritje streh.

Zaloga

pri krovcu Fr. Fujan-u, Ljubljana-
Illova 48.

Razširjajte Trgovski list!

Esence za žganje in likerje:

Cognak, Hrušov (Kaiserbiennen),
Rum - koncent., Rum - kompos.,
Vanile, Kumnov.

Sadne arome za brezalk. pijače:

Mallnova, jagodova, jabolčna, ci-
tronova, oranžna, vanilova - aroma.

Esenci za kandite in sladčice.

Sadni eteri v treh različnih kon-
centracijah z primesjo umetnih
eterov.

Sadni sokli:

Malinovec la. z raf. sladkorjem,
Citronov sirup z » » »
Oranžni » » » »

Po hašnijih dnevnih cenah priporoča:

Tovarna sadnih sokov, esenc itd.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Metelkova ul. 13, vis a-vis Belg. voj.

Trgovci, industrijalci, ali ni žalostno
da še danes ne stoji
TRGOVSKI DOM!

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko

in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko
vodo,

22, Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.

Na veliko in malo!

Priporočamo p. n. trgovcem in
obrtnikom najcenejši nakup po-
trebščin za krojače, čevljarje,
šivilje, sedlarje, razne sukance,
vse spadajoče orodje, žlice (ka-
vine in čajne), toaletne potreb-
ščine, brivsko milo, palice in
kravate, srajce, gumbe. Naj-
boljše **šivalne stroje** za rod-
binsko rabo in obrt v vseh opre-
mah: „GRITZNER“, igle, olje,
posamezne dele za vse sisteme
šivalnih strojev in koles.

Josip Petelin,
Ljubljana

Sv. Petra nasip šte. 7.

Pozor trgovci!

Lasten izdelek!

Pristne otepače
(kloferje)
iz španskega
trsja

izdeluje
Anton Merhar
pletarski mojster
Ljubljana, Sv. Petra cesta 22.

Zahtevajte cenik
in vzorce!

Zdravilišče Rogaška Slatina.

Postaja Orbelno na Južni železnici in od tam po lokalni železnici v Rogaško Slatino.
Zdravilišče, kjer se pijejo 3 vrste najboljših zdravilnih vod (Tempel, Styria, Donati).

TEMPEL-VRELEC

Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in presnavljanje.

STYRIA-VRELEC

Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim
jeter in ledvic, sladkorni bolezni.

DONATI-VRELEC

Najmočnejši vrec svoje vrste. posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, žolčnemu kamenu, sladkorni bolezni
debelosti, hemoroidom, putiki i. t. d.

Rogaška Slatina je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh alkalčno-
saliničnih rudninskotiskanih slatin najbogatejša na ogljikovi kislini. — Ta slatina je najokusnejša krep-
čilna in oživljajoča pijača; obenem po tudi najboljšo sredstvo, s katerim se obvaruje v mrzlih krajih mrzlice.

Rogaška Slatina je najmodernejša in največje zdravilišče v celi Jugoslaviji. Hydroterapija, elektroterapija inhalatorij,
gimnastika za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino, slane, smrečne, parne, žračne, solne kopeli in
kopeli z vročim zrakom. Zdravljenje z mlekom in sirotko. Dietetska restavracija. — Lastni vodovod za pitno vodo. 228 m
nad morjem ležeče. Stalni poštni in brzojavni urad. Velika kopališka dvorana, bralna soba, lepe jedilnice, dobre restavracije,
kavarne, slaščičarne, terase, sprehajališča, volaška godba. — Pogoste priredbe plesov, umetniških in navadnih koncertov,
tombole. Izposojevalna knjižnica, lepi parki itd. Živahen poštni in vozni promet. Avtomobili in vozovi stoje gostom na razpolago.
Sezija od 1. maja do 30. septembra.

Ravnateljstvo drž. zdravilišča Rogaška Slatina.

Dražba posestva.

V petek, dne 26. maja t. l. ob 3. uri popoldne se vrši na
postaji Brezovica pri Ljubljani

prostovoljna dražba zemljišč

vlož. št. 1673 in 1676, kat. občina Brezovica.

Zemljišča merita skupaj 13.543 m² in se raztezata v dol-
žini 450 m tik ob železniškem tiru postaje Brezovica, sta toraj
zelo prikladna za skladiščni prostor.

Vzklicna cena K 200.000.—

Pojasnila pri družbi lesnih industrijcev: „Panonia“ v
Ljubljani, Dunajska cesta 33 (Balkan).

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Postojna.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)
Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane
živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn.
trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica
Ljubljana, Sodna ulica šte. 3.

Ustanovljeno leto 1896

Ustanovljeno leta 1896

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni
in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.